

ROZWÓJ TWOJEGO DZIECKA (ROZWÓJ SŁUCHU, MOWY I JĘZYKA)

Fragment pochodzi z książeczki zdrowia dziecka w Północnej Irlandii (Personal Child Health Record (PCHR), „red book”). Pełna wersja tekstu „Rozwój twojego dziecka” jest dostępna w PCHR.

Od urodzenia do 8. tygodnia

- Dziecko bywa wystraszone nagłymi głośnymi dźwiękami, np. kłaśnięciem lub trzaśnięciem drzwiami.
- W reakcji na głośny dźwięk dziecko mruga oczami lub otwiera je szeroko, przestaje ssać pierś/smoczek lub zaczyna płakać.
- Dziecko zatrzymuje się, sprawia wrażenie, jakby słuchało, i może odwracać się w stronę pojawiającego się nagle dźwięku, np. na dźwięk odkurzacza.

9–16 tygodni

- Dziecko wycisza się lub uśmiecha na znajome dźwięki, nawet jeżeli nie widzi osoby mówiącej. Odwraca wzrok lub główkę w stronę źródła głosu. Okazuje radość na dźwięki, np. na cudze głosy, dźwięk kroków.
- Gdy nie śpi, wydaje łagodne dźwięki. Głuży i grucha.

5–9 miesięcy

- Wydaje dźwięki przypominające śmiech i zaśpiewy, np. „aa”, „muu”, „guuu”, „de”, „aru”, „ada”.
- Natychmiast obraca się w stronę znajomego głosu dobiegającego z drugiego końca pomieszczenia lub reaguje na bardzo ciche dźwięki z każdej strony (jeżeli nie jest zbyt zajęte innymi rzeczami).

- Uważnie słucha znajomych codziennych dźwięków i wypatruje za źródłem bardzo cichych dźwięków dobiegających spoza pola jego widzenia. Wydaje dźwięki, aby okazać sympatię lub rozdrażnienie.
- Gaworzy, np. „da da da”, „ma ma ma”, „ba ba ba”. Okazuje zadowolenie w postaci głośnego i melodyjnego gaworzenia w reakcji na inne osoby. Zaczyna naśladować inne dźwięki, takie jak kasłanie lub cmokanie.

9–12 miesięcy

- Do pewnego stopnia reaguje na swoje imię.
- Głośno gaworzy, często wydając z siebie rytmiczne dźwięki przypominające prostą rozmowę.
- Reaguje na słowa takie jak „nie” czy „pa pa”, nawet gdy nie widzi gestów osoby mówiącej.
- Robi „pa pa” na pożegnanie i klaszcze w dłonie.
- W wieku mniej więcej 12 miesięcy może wypowiadać 1 lub 2 słowa.

1–2 lata

- Około 15. miesiąca życia wydaje z siebie dużo dźwięków przypominających mowę. Potrafi poprawnie posługiwać się 2–6 słowami, które są zrozumiałe dla ciebie, np. „misio” („teddy”), gdy widzi lub chce misia.
- Mniej więcej w wieku 18 miesięcy wydaje z siebie podczas zabawy rytmiczne dźwięki przypominające prostą rozmowę. Potrafi powiedzieć 6–20 zrozumiałych dla ciebie słów. Wykonuje proste polecenia, np. „pokaż mi bučki”.
- Znajduje i wskazuje obrazki w książeczkach, posługując się słowami „patrz” i „zobacz”. Potrafi przewracać strony po jednej.
- W wieku mniej więcej 24 miesięcy dziecko poprawnie używa 50 lub więcej zrozumiałych dla ciebie słów. Składa proste zdania z dwóch lub więcej wyrazów, np. „więcej mleka”. Włącza się w zabawy z

rymowankami i piosenkami. Mówi do samego siebie podczas zabawy – choć jego mowa może nie być zrozumiała dla innych osób.

3–5 lata

- W wieku mniej więcej 30 miesięcy dziecko poprawnie używa 200 lub więcej zrozumiałych dla siebie słów. Posługuje się zaimkami, np. „ja”, „mnie” i „ty”. Mówi zdaniami, ale w wielu przypadkach brakuje im dorosłego szyku. Mówi do siebie podczas zabawy. Zadaje pytania. Potrafi powtórzyć kilka rymowanek.
- Około 36. miesiąca życia posługuje się dużą liczbą słów – jego mowa jest zrozumiała dla osób z otoczenia dziecka.

3-5 lata

- Mowa dziecka jest zrozumiała dla osób spoza jego otoczenia. W wieku mniej więcej 4–5 lat dziecko mówi zdaniami z użyciem w większości przypadków poprawnych słów i gramatyki.

Bibliografia

B. McCormick, „Can Your Baby Hear You?”, Children’s Hearing Assessment Centre, Nottingham, Wielka Brytania, 1982

Mary D. Sheridan, „Birth to Five Years”, 1997

Tłumaczenia tej ulotki na inne języki można wyświetlić/pobrać pod adresem: www.publichealth.hscni.net/publications-newborn-hearing

Dokument pierwotnie powielony przez Northern Ireland Newborn Hearing Screening Quality Management Group (styczeń 2015 r.)

1 marca 2021

01 March 2021